

sker rörelsen? — 3) (fam.) Sätt, vis. På rätta, orätta l-en. Brukas för denna bem. mest i vissa sammansättningar, såsom: Annorledes, Huruledes, Således, m. fl.

LED, n. 3. II. (i fornspråket *Lid* ell. *Hlid*, port, dörr, af *Leida*, leda, föra, från *Lida*, framgå). 1) Ett slags dörr på en gårdsgård, gjord på samma sätt som denna. Öppna, stänga ett l. — 2) (jäg.) Ett slags giller för björn och elg.

LED, m. o. n. 3. o. 3. III. (af *Lida*, framgå) A. Maskulin, 3. 1) a) Fogning, hvarigenom tvenne ben äro förenade; äfv. stället, der en sådan fogning är. *Bryta, vrida, rycka, draga ur l. Han bröt axeln ur l. Ha värk i l-erna. Darra i alla l-er. Gäspa munnen ur l.* — b) c) Knutigt ställe på strå, stjolk, rör, liknande en ledfogning. — β) Del af stjolk eller strå mellan tvenne sådana ställen. *Lederna på ett halm- eller grässtrå.* — 2) Säges om vissa delar af redskap, verktyg, som likna ledfogningar. *L. på en cirkel.* — B. Maskulin och Neutrum, 3. o. 3. (Fig.) Grad i släktskap, med afseende på afståndet ifrån en gemensam stam. *Släktingar i tredje l. Arf i rätt upp- eller nedstigande l. Hämnas på barnen intill tredje och fjärde l. Förbudna l-er*, så nära släktskap emellan man och qvinna, att de ej få gifta sig med hvarandra. — Har sammansättningen Släktskapsled. — C. Neutrum, 3. o. 3. Flera personer, som stå eller gå på samma linie i en trupp, en procession, o. s. v. *Första, andra, tredje l-et af en tågande trupp, af ett liktåg. Marschera på tre led. Öppna, sluta l-erna.*

LED, a. 2. IV. (af *Lida*, utstå, uthärda) Som man lider af: 1) Förhatlig, stygg. *Den l-a girigheten, ett l-t ansigte. Den l-e fienden, djefvulen, det onda. Ljuft och l-t, fröjd och smärta. Dela ljuft och l-t med någon. I ljuft och l-t.* — 2) Harmsen åt, ledsen vid. *Vara l. åt en sak.*

Anm. Såsom af förestående synes, är ordet *Led* i sina olika skiftningar och former utledt af *Lida*, antingen i bem. af framgå eller utstå (*pati*).

LEDÅ, f. sing. I. (af *Led*, IV) Vedervilja, motvilja. *Hafva, få l. för något.* — Syn. Se *Vedervilja*.

LEDA, v. a. 1. II. (helst brukl. i infinitiv) Böja en led. *Han kan ej l. armen, foten.*

LEDA, v. a. 2. III. (af *Led*, I) 1) Vägöra en gående. *L. någon vid handen.* (Fig.) *L. vid handen*, se *Handleda*. *L. en häst vid grimskaftet. L. en blind.* (Ordspr.) *Den blinde l-er den blinde*, säges om tvenne personer, då den enë skull handleda, vägleda den andra, men är själf lika okunnig eller oförständig. *L. bört, fram. i'n, ned. upp, ut*, se *Bortleda*, m. fl. — 2) Genom gräfnig gifva viss riktning åt ett flytande ämne, isynn. vatten. *Genom grafvar l. vattnet af en äng. L. af, i'n, ut*, se *Afleda*, m. fl. — 3) (fig.) a) Gifva viss riktning åt. *Söka att l. allmänhetens tänkesätt. Låta l. sig af andra. L. misstanken ifrån sig på en annan. L. allt på sig.* hänföra allt till sin person. *L. talet på ett ämne. L. en armés operationer. L. en affär. L. af, i'n*, se *Afleda*, *Inleda*. *L. vilse*, se *Vilseleda*. — Syn. Se *Anföra*, *Styra*. — b) Härleda. *Han leder deras härkomst ifrån Noach. L. en slutsats af något. Deraf l-er han den följden, den slutsatsen, att...* — c) (neutralt) *L. till*, föranleda, hafva till påföljd. *Ell sådant uppförande l-er*

till olycka. — *L-nde*, part. pres. Brukas stundom adjektivt, t. ex.: *L. artikel i en tidning*, ämnad att leda allmänna tänkesättet. (Fys.) *L. kroppar*, som lätt upptaga genom gnidning frambragt elektricitet och meddela den åt andra kroppar.

LEDAD, a. 2. (bot. o. nat. hist.) Försedd med leder.

LEDAMOT, ledamót, m. 3. pl. — *möter*. 1) (gam.) Lem. — 2) Medlem. *L. af Velenskaps-Akademien.*

LEDANDE, n. 4. Handlingen, då man leder. Jfr. *Leda*.

LEDARE, m. 3. 1) En, som leder (i bem. 1. o. 3. a). *Vara ens l. på en väg.* (Fig.) *En ynglings l.* — Syn. *Vägledare*, *Vägvisare*, *Anförrare*. — 2) (fys.) Kropp, som leder värmeämnet.

LEDARESKRUF, m. 2. pl. — *skrufvar*. Ett slags skruf, som användes, för att låta vissa maskindelar helt långsamt framskrida längre stycken.

LEDARINNA, f. 1. Qvinna, som leder (i bem. 1. o. 3. a).

LEDAS, v. d. 2. Utan supinum. Sammandrages i pres. o. inf. äfv. till *Leds* (ledds) samt uttalas vanligtvis alltid så i dessa tempora. 1) Känna leda för. *L. vid något. Jag börjar l. vid den söta maten.* — 2) Känna ledsnad, hafva ledsamt. *Hon ledes* (uttalas vanligen ledds) *i staden.*

LEDBALJA, f. 1. (bot.) En ärtbalja, då den på tvären är afdelad med leder eller väggar.

LEDBAND, n. 3. 1) (af *Leda*) Band, hvarmed man leder små barn, som hålla på att lära sig gå. *Föra, gå i l.* (fig. äfv.) *leda*, låta leda sig. — 2) (anat.) Se *Ligament*.

LEDBROTT, n. 3. 1) En leds brytning. — 2) Deraf uppkommen kroppsskada.

LEDBRUTEN, a. 2. neutr. — *et*. Skadad genom ledbrott.

LEDBRYTNING, f. 2. Se *Ledbrott*.

LEDDJUR, n. 3. (nat. hist.) Djur, som saknar benskleet, men är utanpå beklädt med ett ledadt skal. *L-en utgöra fjärde afdelningen af Djurriket.*

LEDDOCKA, f. 1. Docka med leder.

LEDRAG, n. 3. Se *Kramp*.

LEDFOGNING, f. 2. 1) Ställe, der ändan af en rörlig lem slutar sig intill och är fogad vid ändan af en annan. — 2) Se *Ledgång*, 2.

LEDFRI, a. neutr. — *fritt*. Utan leder.

LEDFULL, a. 2. Som har många leder. — *Ledfullhet*, f. 3.

LEDGRÅS, n. 3. Örten *Pedicularis palustris*.

LEDGÅNG, m. 2. 1) Se *Ledfogning*. — 2) Se *Scharner*.

LEDIG, a. 2. (af *Led*, III, A, 1) Egentl.: som går lätt och otvunget i ledgången, ledfogningen, lederna. 1) Som rör sig med lätthet, böjlig, smidig. *Denna öfning har gjort honom l. i kroppen. Göra en häst l. i kroppen. Hafva en l. gång. L-a rörelser.* (Fig.) *En l. tunga*, god talegåfva. — 2) (fig.) a) Fri från tvång, hinder, band; ej bunden, otvungen, obehindrad, lätt. Säges både om person och sak. *Vara l. ifrån arbete, från göromål. Till äktenskap l.*, oförhindrad att ingå äktenskap. *Göra sig l. ifrån göromål. Lös och l.*, se *Lös*. *Ell l-t och otvunget skick*, fritt och otvunget. *En l. stil*, lätt, flytande. *L-t sinne*, fritt ifrån bekymmer. — b) Fri från arbete, göromål, sysselsättning; jäde om person och sak. *Kom i morgon; gå där då l. Göra sig l. L-a stunder. Hafva intet*